

**Dodatek do biuletynu Klubu Inteligencji Katolickiej w Katowicach „Dłatego”
nr 194-195 z 23 marca 2008 r.**

Poświęcenie Polski Maryi Niepokalanej z Guadalupe

3. maja 1959

1959 – 2009

Informacje zebrał dr Antoni Winiarski

E-mail: awini55@yahoo.com

Internet: <http://prac.us.edu.pl/~awini/>

Tel.: 0508 290 199, 032 2557112, 032 3591198

Katowice 14.03.2008

Jak uczymy tę rocznicę?

Rada Porozumienia Klubów Inteligencji Katolickiej w dniu 15 marca 2008 r. postanowiła podjąć działania takie, aby obchody tej rocznicy miały wymiar ogólnopolski i upoważniła do działań w tym zakresie Prezydium Rady. Będziemy informować Kluby o naszych działaniach prosząc jednocześnie o włączenie się do obchodów tej rocznicy przynajmniej w wymiarze lokalnym. Informacje o wszelkich propozycjach, zarówno lokalnych, jak i o szerszym zasięgu, proszę kierować na mój adres:

Antoni Winiarski awini55@yahoo.com

Klub Inteligencji Katolickiej w Katowicach, 40-954 Katowice 2, skr. poczt. 376

<http://www.voxdomini.com.pl/roz/guadalupe/guadalupe5.htm>

Ks. Ryszard Ukleja SDB

WIĘZI POLAKÓW I MEKSYKANÓW

Poprawna i właściwa integracja narodów w łonie ludzkiej rodziny winna mieć wspólne korzenie i źródła. Więzy te mogą rozwijać się i wyrażać na różnych płaszczyznach.

Chciałbym zwrócić uwagę na niektóre elementy tej wzajemnej więzi między narodem polskim i meksykańskim, co z łatwością można dostrzec przy okazji pielgrzymki do Meksyku, do Matki Bożej z Guadalupe. Wśród wielu aspektów tej więzi, pragnę zwrócić uwagę na tę samą wiarę katolicką i pobożność maryjną obu narodów, umiłowanie wolności, a także bolesne doświadczenia ucisku, wyzysku, łącznie z krwawymi prześladowaniami religijnymi.

Obydwa narody w większości wyznają wiarę katolicką. Pełnia tej wiary wyraża się też przez cześć, miłość i nabożeństwo do Matki Bożej. Jest to oczywiste i logiczne. Maryja jest przecież Matką Jezusa, Syna Bożego i Zbawiciela świata. Dotychczasowe cztery dogmaty maryjne wydają niezwykłą godność Maryi (dziewictwo i macierzyństwo Boże), Jej świętość (Niepokalane Poczęcie) oraz pełnię życia w chwale (Wniebowzięcie). Toteż Maryja obok Chrystusa doznaje w Kościele katolickim należnej Jej czci i miłości od wyznawców Chrystusa i Jej czcicieli. Wyrazem tej czci i miłości względem Maryi są obchodzone w Kościele różne uroczystości, święta i wspomnienia, praktykowane różne nabożeństwa liturgiczne, połączone z modlitwami i pieśniami oraz bardzo liczne pielgrzymki do sanktuariów maryjnych, w których niezliczone rzesze pielgrzymów wypraszają sobie różne łaski u Boga za wstawiennictwem Maryi, prosząc o nie lub dziękując za nie. Ta pobożność i nabożeństwa maryjne w poszczególnych narodach mogą różnić się w drobnych szczegółach i formach wyrazu, mają jednak wspólne cechy, ten sam cel i przedmiot kultu.

U Polaków ta cześć i nabożeństwo do Matki Bożej wyraża się też w obchodzonych uroczystościach, świętach i pielgrzymkach do bardzo licznych sanktuariów w kraju i za granicą. Centrum zaś i jakby zwornikiem oraz głównym ośrodkiem tego kultu jest Jasna Góra, gdzie – jak wyraził się Ojciec Święty – „bije serce narodu w sercu Matki”.

Meksykanie zaś od prawie pięciuset lat wyrażają swą miłość i pobożność względem Maryi bardzo żywiołowo i spontanicznie dzięki objawieniom Matki Bożej z Guadalupe, które miały miejsce w 1531. Tutaj ewangelizacja Indian przez misjonarzy hiszpańskich przyjęła się i ugruntowała w świadomości narodu meksykańskiego właśnie dzięki wspomnianym objawieniom Maryi na wzgórzu Tepeyac.

Polska w swej tysiącletniej historii wielokrotnie doznawała szczególnej opieki i obrony w chwilach zagrożeń. Meksykanie zaś na początku XX w. doznali także krwawych prześladowań z rąk wrogów Kościoła. Te różne bolesne doświadczenia obu narodów wzmogły jeszcze bardziej ich ufność wiarę w macierzyńską opiekę Maryi oraz miłość i wdzięczność za skuteczną pomoc i obronę z Jej strony. Toteż Maryja cieszy się w obu narodach słusznym i zaszczytnym imieniem jako Królowa Polski i Królowa Meksyku.

Co jakiś czas Pasterze Kościoła poprzez akty zawierzenia powierzają losy swego narodu opiece Maryi, by kolejne nowe pokolenia mogły doświadczyć Jej macierzyńskiej opieki i żyć w pokoju. I tak np. 8 września 1946 r., po bolesnych doświadczeniach II wojny światowej, Prymas Polski, kardynał August Hlond dokonał na Jasnej Górze aktu poświęcenia narodu polskiego Niepokalanemu Sercu Maryi.

Po 13 latach, w 1959 r. Polska ponownie została poświęcona macierzyńskiej opiece Maryi – tym razem w narodowym sanktuarium Meksyku – sanktuarium Matki Bożej z Guadalupe. Warto przypomnieć historię tego wydarzenia.

Poświęcenie Polski Marvi Niepokalanej z Guadalupe

Inicjatorem i organizatorem tego wydarzenia i uroczystości był nasz rodak, Jerzy Skoryna. Jako żołnierz AK i uczestnik Powstania Warszawskiego po demobilizacji II Korpusu w Anglii, w październiku 1946 r. przybył do Meksyku, gdzie zamieszkał na stałe. Uczestnicząc w życiu społecznym i religijnym Meksykanów, zauważył w bazylice Matki Bożej z Guadalupe flagi i godła niektórych państw. Dowiedział się, że te flagi z godłami państwowymi reprezentują te kraje i narody, które zostały poświęcone i oddane w opiekę Matki Bożej z Guadalupe. Utrzymując bliskie i przyjazne kontakty z prymasem Meksyku, zapytał go pod koniec 1958 r., czy Polska również mogłaby być poświęcona Matce Bożej w tutejszym sanktuarium, i co należy w tym celu uczynić. Prymas Meksyku, kardynał Miguel Dario Miranda y Gomez odpowiedział, że jest to możliwe po spełnieniu dwóch warunków: Prymas Polski winien wystąpić z taką prośbą o to, a także taką samą prośbę winien wyrazić prezydent Polski.

Niezwłocznie został więc powiadomiony o tym prymas Polski, kardynał Stefan Wyszyński, który w krótkim czasie prośbę przysłał do Meksyku. Ówczesny komunistyczny rząd PRL nie mógł tego uczynić z racji ideologicznych. Uczynił to więc prezydent rządu emigracyjnego w Londynie, który był uznawany przez Watykan.

Prymas Meksyku, kard. Miranda y Gomez zlecił zorganizowanie i przygotowanie tej uroczystości panu Skorynie, ustalając jej datę na niedzielę 3 maja 1959.

Jako delegat Koła Byłych Żołnierzy AK, Stowarzyszenia Byłych Kombatantów, mając dostęp do wielu środowisk meksykańskich oraz osobistości Kościoła, mógł on z łatwością i skutecznie zaangażować wielu ludzi i różne organizacje w przygotowanie tej uroczystości. Zaprzyjaźniony z czeskim salezjaninem, ks. Luisem Vioralem, zmobilizował reprezentację młodzieży różnych szkół katolickich do czynnego udziału w tym akcie religijno-patriotycznym. Przyczynił się też do aktywnego udziału w tej uroczystości zakonów, Akcji Katolickiej, harcerstwa meksykańskiego, alianckich organizacji kombatanckich Anglii, Francji, Belgii, Węgier, Meksyku, USA, różnych innych organizacji katolickich, delegacji parafii ze stolicy. Zaprosił je wszystkie do wzięcia udziału w uroczystości.

Poprosił p. Władysława Rattingera z Guadalajara, by w czasie tej uroczystości on wręczył prymasowi Meksyku flagę polską, gdyż Polonia meksykańska będzie niosła wielki transparent. Osobiście zajął się przygotowaniem tablicy z brązu z godłem Polski oraz napisem *Polonia*, która wmurowana została na zewnętrznej frontowej ścianie bazyliki po lewej stronie (*dziś w pobliżu pomnika Jana Pawła II*).

Przygotował dwie flagi z orłem polskim, jedwabną i bawełnianą, które sfinansowała Polonia meksykańska. Na uroczystość tę zostali zaproszeni i udział w niej wzięli również minister RP Zygmunt Merdzinger, były ambasador Czechosłowacji Vaclav Lask, prezesi Weteranów Aliantów, ze strony Węgier pan Sandor Szell, były minister Węgier Aleksander Holland i ludność stolicy. Episkopat Meksyku uznał Egzekutywę Zjednoczenia Narodowego jako reprezentatywne i jedyne przedstawicielstwo dyplomatyczne Polski.

Uroczystość

W niedzielę 3 maja o godz. 7.00 ojciec Klukowski, z USA, odprawił w bazylice przed cudownym wizerunkiem Matki Bożej Mszę świętą w intencji narodu polskiego. Od godz. 16.00 na Glorietta de Peralvillo zaczęły formować się kolumny różnych organizacji, młodzież z różnych szkół i wierni z różnych parafii stolicy. Na czele pochodu zajęli miejsce przedstawiciele Polonii meksykańskiej z polską chorągwią i wielkim transparentem z napisem: „Polska i Kościół milczenia u stóp Dziewicy z Guadalupe”. Dwóch delegatów niosło kosz z biało-czerwonymi kwiatami, następnie, w dalszej kolejności ustawiły się poczty sztandarowe weteranów angielskich, amerykańskich, belgijskich, francuskich, meksykańskich oraz przedstawiciele Akcji Katolickiej. Następną część pochodu stanowiła młodzież różnych szkół meksykańskich z transparentem danego kraju,

reprezentująca kraje okupowane: Albanie, Bułgarię, Czechosłowację, Litwę, Łotwę, Estonię, Polskę, Rumunię i Węgry. Ks. Luis Vioral zmobilizował do udziału w tym pochodzie łącznie kilka tysięcy młodzieży z 26 szkół. Tak uformowany pochód ruszył z placu, pokonując trasę 6 km do Bazyliki. Wszystkie formacje tego pochodu weszły punktualnie do bazyliki o 18.30 powitane przez wiernych wypełniających świątynię po brzegi.

Plac przed bazyliką jak i sama bazylika na zewnątrz były pięknie oświetlone i udekorowane. Przed wejściem do bazyliki ks. prałat Salvador Escalante, przełożony Księży Misjonarzy z Maryknoll z Meksyku, ojciec Klukowski i ksiądz Vioral poświęcili wełnianą chorągiew z godłem Polski, przeznaczoną do wciągnięcia na maszt przed bazyliką na zewnątrz. Na oczach zgromadzonego duchowieństwa i wiernych prymas Meksyku w prezbiterium przyjął z rąk Władysława Rattintera jedwabną chorągiew Polski, ucałował ją, położył na ołtarzu i poświęcił.

Ojciec Klukowski podkreślił doniosłość tej podwójnej historycznej chwili, w której świętując kościelno-państwową uroczystość 3-go maja – Królowej Polski oraz uchwalenia Konstytucji 3 Maja jego ojczyzna i naród zostały oddane pod opiekę Matki Bożej z Guadalupe. Wyraził ufność, że Polska doczeka wyzwolenia i prawdziwej wolności. Pod koniec przemówienia odczytał telegram prymasa Polski, kardynała Stefana Wyszyńskiego: „W dniu święta Królowej Polski, gdy cały lud wierny odnawia swoje śluby Jasnogórskie, przesyłamy naszym rodakom zebranych u stóp Matki Bożej Guadalupeńskiej wyrazy wspólnoty w jednej wierze, miłości braterskiej i niezłomnej nadziei.”

Prymas Meksyku wygłosił dłuższe przemówienie po hiszpańsku, pełne przyjaźni i miłości do Polski i Polonii meksykańskiej. Wymienił też inne kraje okupowane, których delegaci zaznaczyli swą obecność przez uwidocznione transparenty. W słowach otuchy i nadziei zapewnił, że te doświadczenia i próby, jakie obecnie te kraje przechodzą, miną, i odzyskają one wolność. Zachęcił też do modlitwy i ufności w opiekę Matki Bożej. Zwracając się do Meksykanów przypomniał, że kiedy Kościół w Meksyku cierpiał prześladowanie (w latach 1926-1936), to Polska modliła się wtedy za Meksyk. Mamy więc dług wobec tego bohaterskiego narodu i powinniśmy go teraz spłacić przez modlitwę, kiedy dziś cierpi on z powodu ateistycznego komunizmu. Polska była zawsze wierna wierze i tradycjom katolickim.

Pan Skoryna, główny organizator tej uroczystości, w swoim wystąpieniu podziękował księdzu prymasowi Meksyku za jego przemówienie. Zapewnił wszystkich obecnych, że Polska była zawsze wierna Bogu i Kościołowi i pozostanie wierna. Uwydatnił też wzajemne więzy obu narodów maryjnych oraz doniosłość Konstytucji 3 Maja w historii Polski.

Teraz nastąpił moment kulminacyjny uroczystości, kiedy ksiądz prymas Meksyku odczytał akt poświęcenia i konsekracji Polski Matce Bożej, powierzając Jej opiece losy narodu polskiego na nadchodzącą przyszłość.

Po tym akcie ksiądz prymas i duchowieństwo odmówili Salve Regina za okupowane narody. Meksykanie odśpiewali swój hymn narodowy, a Polacy – swój przy akompaniamencie organów.

Procesja wyszła na plac przed bazylikę, gdzie na murze świątyni była już wmurowana tablica z godłem Polski i napisem: Polonia, a obok – przygotowany maszt na flagę. Prymas Meksyku, o. Klukowski i ks. Vioral wciągnęli teraz polską chorągiew na maszt przy oklaskach tłumów i okrzykach: „Viva Polonia” oraz biciu dzwonów.

Wróciwszy do ołtarza ksiądz prymas ponownie przemówił do Polaków w ciepłych i życzliwych słowach, zapewniając ich, że Polska odzyska wolność i niepodległość, a przyjaźń Polaków i Meksykanów będzie się w przyszłości rozwijała pod opieką Królowej Meksyku z Guadalupe oraz Matki Bożej Częstochowskiej na Jasnej Górze.

Rocznica

Zbliża się 50 rocznica tego wydarzenia, która przypadnie 3 maja 2009 r. Rocznica ta nie powinna być zapomniana, lecz upamiętniona i utrwalona w świadomości Polaków. Naród polski każdego roku świętuje uroczystość Jasnogórskiej Królowej Polski w dniu 3 maja. Prymas Tysiąclecia, kardynał Stefan Wyszyński, przygotowując naród polski do obchodów Millenium chrześcijaństwa w naszej ojczyźnie łączył zawsze sprawy Kościoła Chrystusowego z Maryją. Przypominał dlatego i zachęcał do świętowania rocznic ważnych wydarzeń w historii Polski związanych z Maryją. Tak

było np. z 300-letnią rocznicą ślubów Jana Kazimierza z okresu potopu szwedzkiego oraz z 600-letnią rocznicą obecności Maryi w Jasnogórskim wizerunku w Częstochowie. Z tej racji powierzał także losy narodu macierzyńskiej opiece Maryi, wierząc z ufnością w Jej skuteczną pomoc i obronę. Wyrazem tej ufnej wiary Prymasa Tysiąclecia była jego dewiza: „Wszystko postawiłem na Maryję” oraz głębokie przekonanie oparte na faktach historycznych, że Maryja strzeże i broni swego Królestwa w Polsce przed różnorodnymi zagrożeniami i niebezpieczeństwami. Podejmował też ogromny trud i wysiłek dla dobra narodu w oparciu o testament swego poprzednika, kardynała Hlonda, który powiedział m.in.: „Zwycięstwo gdy przyjdzie, będzie to zwycięstwo Maryi”. Tak było w przeszłości i wierzy, że tak będzie w przyszłości. Te zwycięstwa powtarzają się raz po raz w dziejach wierzącego i maryjnego narodu, gdyż wróg Kościoła i narodu ciągle podejmuje nowe ataki i próby unicestwienia go. Chrystus jednak zapewnił nas, że „bramy piekielne go nie przemogą” (Mt 16,18). Maryja zaś, w przekonaniu prymasa, jako Królowa naszego narodu, a także jako Matka Kościoła, jest Niewiastą wybraną przez Boga w tym celu, by zawsze miażdżyła głowę tego wroga i udaremniała jego plany. Jednym z takich zwycięstw był wybór kardynała Karola Wojtyły na papieża w 1978 roku, który całe swe życie i działalność pasterską poświęcił bez reszty Chrystusowi i Maryi w myśl dewizy św. Ludwika Grignona de Montfort: „Totus Tuus”.

Jan Paweł II jest rzeczywiście tym opatrnościowym papieżem, który prowadzi lud Boży do Chrystusa przez Maryję. O nim to powiedziała sama Maryja do księdza Stefano Gobiego: „To jest mój Papież. To jest Papież ukształtowany w największych głębinach Mego Niepokalanego Serca. To jest Papież mojego wielkiego światła w tych czasach największej ciemności” (Do Kpłanów umiłowanych synów Matki Bożej, nr 385 d).

Dlatego ten maryjny papież tak chętnie w swoich podróżach apostolskich nawiedza sanktuaria maryjne, zawierza macierzyńskiej opiece Maryi dany naród i kraj, a także losy całej ludzkości w obliczu ciągłych nowych zagrożeń. Wymownym aktem tego rodzaju było poświęcenie świata i Rosji Niepokalanemu Sercu Maryi 25 marca 1984 roku w Rzymie, o co prosiła już Maryja w Fatimie w 1917 roku. Efektem tego zawierzenia i poświęcenia były niespodziewane przemiany, szczególnie w Europie Wschodniej, kiedy upadł totalitarny system ateistycznego komunizmu i Polska oraz inne kraje Europy Wschodniej odzyskały wolność.

Oceniając dziś z perspektywy czasu akt poświęcenia Polski Matce Bożej w Guadalupe w dniu 3 maja 1959 r., należy postrzegać to wydarzenie nie tylko w kontekście patriotyczno-politycznym, ale także w wymiarze duchowym. Maryja przyjęła z pewnością ten akt poświęcenia i zawierzenia Polski Jej opiece z satysfakcją i czuje się zobowiązana czuwać nad naszym narodem i bronić go od różnych innych zagrożeń. Mamy więc podstawy do tego, by z ufną wiarą patrzeć w przyszłość, nawet wtedy, gdy kłębiące się nad naszą ojczyznę czarne chmury niepokoju i zamętu zwiastują nam nowe zagrożenia i niebezpieczeństwa. Patrząc w przyszłość oczyma wiary i nadziei bądźmy przekonani, że kolejne zwycięstwo kiedy przyjdzie, będzie to także zwycięstwo Maryi.

Kościół Matki Bożej Częstochowskiej w Meksyku oraz Królowej Meksyku w Polsce

Wyrazem więzi duchowych obu narodów na płaszczyźnie religijnej jest utworzenie w Mexico-City parafii ku czci Matki Bożej Częstochowskiej, oraz na zasadzie wzajemnej przyjaźni kościoła ku czci Matki Bożej Królowej Meksyku w Laskach koło Warszawy.

Idea powstania parafii wraz z budową kościoła ku czci Matki Bożej Częstochowskiej w stolicy Meksyku związana jest ze wspomnianą i opisaną wyżej uroczystością poświęcenia Polski Matce Bożej z Guadalupe. Inicjatorem tej idei był prezes Polonii meksykańskiej, Jerzy Skoryna. Ksiądz prymas życzliwie ustosunkował się do jego wniosku o założenie parafii pod patronatem Matki Bożej Częstochowskiej i 15 sierpnia 1959 r. na spotkaniu w Kurii Metropolitalnej w Meksyku w obecności biskupa Luisa Reynoso, ks. prałata Jorge Duran Pineiro, przedstawił panu Skorynie projekt budowy trzech nowych kościołów, proponując mu wybór. Pan Skoryna wybrał projekt kościoła, którego budowę zaplanowano w nowo powstającej dzielnicy Tecamachalco. W pięć miesięcy potem, 31 stycznia 1960 r. prymas Meksyku poświęcił plac i położył kamień węgielny pod budowę nowego kościoła. Inżynierowie i architekci przystąpili do wykonania planów. Urząd miasta stolicy ofiarował na wieczysty użytek teren pod kościół zakonowi Ojców Augustianów, który podjął się budowy zarówno kościoła jak i klasztoru. Cel wkrótce został osiągnięty, pragnie-

nia i życzenia stały się rzeczywistością, satysfakcjonując zarówno ks. prymasa Meksyku jak i Polonię meksykańską.

W międzyczasie pan Skoryna w częstej korespondencji informował ks. prymasa Stefana Wyszyńskiego o tym przedsięwzięciu i osiągnięciu.

Dziś ten przestronny i piękny kościół robi imponujące wrażenie i cieszy szczególnie serca Polaków, którzy mają okazję nawiedzić także wizerunek Jasnogórskiej Królowej Polski w Meksyku.

Aktywność pana Skoryny nie ograniczyła się wyłącznie do tej idei. Pragnął on również, by i w Polsce powstała świątynia ku czci Matki Bożej z Guadalupe. Nie utrzymując osobistych kontaktów z prymasem Polski, kardynałem Stefanem Wyszyńskim, czekał on na sprzyjającą okazję, by podjąć ten temat i omówić możliwość realizacji tej idei. Okazja taka nadarzyła się w 1981 r., w którym Kościół w Meksyku obchodził jubileusz 450-lecia objawień Maryi Niepokalanej z Guadalupe.

W liście z dnia 9 marca 1981 r. pan Skoryna informował ks. prymasa Wyszyńskiego o tym, że parafia Matki Bożej Częstochowskiej w Meksyku bierze czynny udział w tych uroczystościach jubileuszowych. Zapytał też przy tej okazji, czy w Polsce nie mógłby gdzieś powstać kościół ku czci Matki Bożej z Guadalupe, by zaznaczyć w ten sposób nasz udział w tych jubileuszowych obchodach Kościoła w Meksyku i zacieśnić jeszcze bardziej wzajemne więzi przyjaźni, życzliwości oraz miłości względem Matki Bożej.

Odpowiadając na te sugestie ks. prymas Wyszyński 27 kwietnia 1981 r. napisał:

„Wyrażam wielką radość, że bracia Meksykanie wybudowali u siebie świątynię ku czci Matki Bożej Królowej Polski. My także pragniemy w Polsce wybudować - tak jak w Rzymie na Monte Mario: - świątynię ku czci Matki Bożej z Guadalupe, Opiekunki Meksyku, z okazji 450 rocznicy Jej zjawienia się. Połączę się duchem z Waszymi modłami, Bracia Kombatanci, gdy 3 maja zbierzecie się z całego Meksyku we wspomnianej świątyni Matki Bożej Częstochowskiej na Mszy św., którą odprawi Jego Eminencja kardynał Ernesto Corripio Ahumada, Prymas Meksyku, upraszając błogosławieństwo Boże dla obu naszych narodów”.

Z listem powyższym udał się pan Skoryna do ks. prymasa Ernesto Corripio Ahumady, by poinformować go o tej decyzji ks. prymasa Wyszyńskiego, prosząc go równocześnie o list do prymasa Polski z podziękowaniem za tę decyzję. Następnego dnia jadąc samochodem do Kurii Meksykańskiej po odbiór tego listu, pan Skoryna usłyszał w radiu smutną wiadomość o śmierci kard. Wyszyńskiego. W rozmowie z ks. prymasem Ernesto Corripio Ahumada pan Skoryna usłyszał, że list zredagowany do kard. Wyszyńskiego jest już nieaktualny z powodu jego śmierci. Pan Jerzy zauważył jednak, że list jest skierowany do prymasa Polski, więc kiedy wkrótce zostanie mianowany nowy prymas – przekaze mu ten list. Kard. Ernesto Corripio Ahumada przyznał rację panu Skorynie i wręczył mu swój list celem przekazania go nowemu prymasowi Polski.

Okazja do bezpośredniej rozmowy z prymasem również szybko się pojawiła, z okazji otwarcia Domu Polskiego im. Jana Pawła II. Ks. prymas Józef Glemp poinformował pana Skorynę i zapewnił go, że świątynia ku czci Matki Bożej z Guadalupe zostanie wybudowana w Laskach koło Warszawy. Uzgodniono też ostatecznie, że kościół ten będzie pod wezwaniem Matki Bożej Królowej Meksyku.

Wkrótce potem proboszczem nowej parafii został mianowany ks. Józef Buchajewicz, który wiosną 1983 r. rozpoczął budowę tego kościoła, szczęśliwie to dzieło doprowadził do końca i do dziś jest duszpasterzem w tej parafii. Świątynia ta z lotu ptaka ma wygląd ryby, symbolu Chrystusa z czasów pierwszych wieków chrześcijaństwa.

Kamień węgielny poświęcony w jednej części przez Ojca Świętego na Błoniach Krakowskich oraz przez prymasa Meksyku, wmurował pod budujący się kościół ks. bp J. Modzelewski oraz ks. bp Zb. Kraszewski.

W 1983 r. Polonia z Chicago ofiarowała kopię wizerunku Matki Bożej z Guadalupe oraz flagę meksykańską, która wraz z polską wisi w prezbiterium obok wizerunku Matki Bożej.

Poświęcenia wybudowanego kościoła w Laskach dokonał 15 listopada 1987 r. zaproszony do Polski prymas Meksyku, kardynał Ernesto Corripio Ahumada przy udziale prymasa Polski, kardynała Józefa Glempa oraz przedstawicieli siedmiu ambasad krajów Ameryki Południowej. Prace nad wykończeniem i wyposażeniem wnętrza kościoła trwały nadal. W międzyczasie polska ma-

larka przebywająca w Meksyku od 1946 r., Anna Żarnecka wymalowała obraz św. Juana Diego i ofiarowała go w darze dla tego kościoła w 1996 r.

Po ukończeniu prac i wyposażeniu wnętrza kościoła odbyła się ponownie uroczystość poświęcenia tej świątyni 26 marca 2000 r. Konsekracji tej świątyni dokonał ks. prymas Józef Glemp. Na tę uroczystość przybył z Rzymu delegat Ojca Świętego, arcybiskup Lozano Javier Barragan, przewodniczący Papieskiej Rady d/s Zdrowia i z Warszawy ks. bp Kraszewski. Uczestniczyli też w niej przedstawiciele sześciu ambasad krajów Ameryki Południowej: Meksyku, Kolumbii, Peru, Urugwaju, Chile i Brazylii. Stronę polską reprezentowali przedstawiciele rządu, władze samorządowe Warszawy, władze gminne, duchowieństwo z regionu, siostry zakonne i wierni. Doroczny odpust poprzedzony rekolekcjami, parafia ta obchodzi 12 grudnia. Kościół ten, jak dotąd, jest jedynym kościołem w Polsce, który stanowi niejako pomnik dokumentujący przyjaźń i życzliwość obu narodów oraz jest wyrazem wspólnej czci i miłości do Matki Bożej.

Herb nowego Pasterza w diecezji Włocławskiej

Innym jeszcze przejawem wzajemnej duchowej więzi obu narodów, której źródłem jest wiara i głęboka cześć względem Maryi, może być zaskakujący fakt, iż nowy Pasterz diecezji Włocławskiej w swoim herbie umieścił także wizerunek Matki Bożej z Guadalupe. Herb biskupa, jak wiadomo wyraża istotną treść i program pasterskiego posługiwania wiernym w powierzonych mu diecezji. Nowy Pasterz diecezji Włocławskiej, ks. bp dr Wiesław Mering ten program i posługę biskupią pragnie pełnić po myśli św. Pawła, który zwraca uwagę, że Królestwo Boże realizuje się poprzez sprawiedliwość pokój i radość /Institia, Pax et Gaudium - Rz 14,17/. Ale obok tego zawołania w herbie tym widnieje też wizerunek Matki Bożej z Guadalupe. Fakt ten wzbudził zaskoczenie i zainteresowanie zarówno wśród duchowieństwa jak i wiernych. Zwróciłem się więc do księdza Biskupa W. Meringa z prośbą o wyjaśnienie motywów tej decyzji umieszczenia wizerunku Maryi Niepokalanej z Guadalupe w Jego herbie. Oto treść odpowiedzi ks. biskupa, jaką przytaczam w pełnym brzmieniu dzieląc się nią z czytelnikami:

Jestem jedynym biskupem w Polsce, w którego herbie znajduje się wizerunek Matki Bożej z Guadalupe. Wielokrotnie pytano mnie dlaczego?

Otóż tych powodów jest kilka:

1. Objawienia z 1531 r. miały miejsce w grudniu: 9, 10, 12 dnia miesiąca. A ja urodziłem się 10 grudnia; tak więc uznałem to za jakiś znak dla mnie, żeby tę Matkę Bożą czcić szczególnie.

2. Matka Boża w wizerunku w Guadalupe jest brzemienna; nosi pod sercem Syna Bożego; jest Obrończynią życia poczętego. Zawsze w moim życiu kapłańskim byłem blisko duszpasterstwa rodzin: na poziomie parafii, dekanatu, a także przez kilka lat w diecezji.

3. Zawsze mnie ujmowała prostota i pokora Maryi. W ikonografii Indian Jej postawa wyraża prośbę: przyjmij Mnie, zaprosz Mnie do siebie, zrób Mi miejsce w twoim domu! To jest niesamowite, że Maryja nas prosi i że zależy Jej na nas!

4. Matka Boża wybrała na swojego powiernika prostego Indianina; człowieka, który w ówczesnym społeczeństwie nie znaczył nic! Jest to czytelny znak tego, co jest naprawdę znaczące i ważne w oczach Matki Boskiej! Co zatem znaczące i ważne dla niej - powinno być ważne także dla Jej czcicieli! Matka Boża z Guadalupe jawi się w tym kontekście jako Nauczycielka prawdy o godności człowieka i braterstwie wśród ludzi zupełnie niezależnie od tego, czy należą do takiej czy innej rasy, takiego czy innego narodu. Przypominanie tej nauki zawsze jest potrzebne i ważne.

Tak najkrócej, streściłbym powody, dla których wizerunek Królowej Meksyku jest mi bliski, potrzebny i ważny!"

+ Wiesław Mering

Biskup Włocławski

Ten przykład oraz wymienione wyżej motywy są również, moim zdaniem, wyrazem – poprzez osobę Maryi – więzi obu narodów. Maryja jest Matką Kościoła, Królową Apostołów, Królową Polski i Meksyku, a my wszyscy Jej przybranymi dziećmi, które kochają Ją wszystkie, i gromadzą się tak licznie w Jej sanktuariach rozmieszczonych w różnych zakątkach ziemi.

Podsumowując powyższe rozważania pragnę dodać, że te duchowe więzy obu narodów wykraczają poza płaszczyznę czysto religijną. Przebywając: w Meksyku na pielgrzymce, bądź też na

wycieczce turystycznej można z łatwością odczuć okazywaną nam Polakom sympatię i życzliwość ze strony Meksykanów. W czasie naszej pielgrzymki w grudniu 2003 roku przewodnik zwracał nam uwagę na niektóre akcenty polskie uwidocznione w samej stolicy i poza nią. I tak np. w katedrze w Mexico-City w głównym ołtarzu wśród świętych jest też figura św. Kazimierza, królewicza polskiego, a w bocznej kaplicy zaraz przy wejściu rzuca się w oczy figura Jezusa Miłosiernego, z figurą św. Faustyny, gdzie wierni odmawiają koronkę. Na placu naprzeciw bazyliki nad dioramą przedstawiającą historyczne sceny z objawień Maryi wiszą dzwony, które wykonała firma Felczyńskich z Przemyśla, wydzwaniające melodie pieśni religijnych. Interesujące jest i to, że w nowoutworzonej diecezji z metropolii meksykańskiej w stolicy powstaje nowa katedra biskupia pod wezwaniem Miłosierdzia Bożego. Ks. prymas J. Glemp zaproszony przez tamtejszego biskupa ordynariusza, wraz z ks. prymasem Meksyku, poświęcił kamień węgielny pod tę nową katedrę w dniu 3 listopada 1993 r.

Jadąc autostradą do Acapulco po lewej stronie rzuca się w oczy duży głaz kamienny - pomnik, na którym widnieje kotwica z napisem AK. Pomnik ten upamiętnia bohaterską walkę Polaków o wolność ojczyzny. Przy jednej z głównych ulic w stolicy obok parku miejskiego – pomnik naszego astronoma, Mikołaja Kopernika, którego osiągnięcia naukowe doceniają także Meksykanie. Jeden z posiłków z grupą rodaków z Chicago spożywaliliśmy w restauracji polskiej, którą określa się tu jako „kącik polski”. Restaurację prowadził kiedyś Polak, a kiedy ją sprzedał Meksykanom, w umowie zobowiązał właściciela, by posiłki przyrządzał według wymogów kuchni polskiej.

W Meksyku można oczywiście, jak wszędzie na świecie, spotkać małżeństwa polsko-meksykańskie.

Od pewnego czasu w kaplicy na Okęciu wisi na bocznej ścianie obok ołtarza wizerunek Matki Bożej z Guadalupe. Podarował go ks. prymasowi Glempowi ambasador Meksyku, a ksiądz prymas przeznaczył go do kaplicy na warszawskim lotnisku.

W Piszczu na Mazurach powstaje nowy ośrodek kultu Maryi, „Centrum Miłosierdzia Matki Bożej z Guadalupe”, o którym szerzej wspomniałem w poprzednim artykule.

Nie ulega wątpliwości, że ogromne zasługi w ożywieniu i pogłębieniu więzi religijnej i społecznej obu narodów ma Ojciec Święty Jan Paweł II, który w czasie swoich podróży apostolskich do tego kraju podbił serca Meksykanów, utwierdzając ich w wierze katolickiej, w miłości i nabożeństwie do Matki Bożej, a także zachęcając ich do zachowywania ich tradycji narodowych, kulturowych, religijnych, doceniając równocześnie duchowe wartości i godność tego narodu.

Polska i Meksyk, mogą zatem być przykładem przyjaznego współżycia dla innych narodów, które powinny współdziałać i rozwijać się w pokoju, kierując się zasadami wiary, miłości, sprawiedliwości, darząc się wzajemną sympatią, życzliwością i szacunkiem. W ten sposób Królestwo Chrystusa i Maryi utwierdzałoby się mocniej w rodzinie ludzkiej, a świat stawałby się piękniejszy i lepszy.

Ks. Ryszard Ukleja

Opracowanie na podstawie: Skoryna J., Biuletyn Informacyjny AK, Nr 8/VI 1959; Skoryna J. Konsekracja Polski M. B. Guadalupeńskiej 3 V 1959, maszynopis – za zgodą autora, Ks. J. Buchajewicz: Kserokopie dokumentów z Kroniki Parafialnej dotyczące historii parafii i kościoła w Laskach koło Warszawy – za zgodą ks. proboszcza; Ks. bp W. Mering, list do autora artykułu wyjaśniający motywy umieszczenia wizerunku M. B. z Guadalupe w herbie – za zgodą ks. Biskupa

http://www.droga.com.pl/read.php?y=2004&n=16&a=temat_numeru

W Meksyku centrum kultu Miłosierdzia Bożego znajduje się w Tenango del Aire, a orędzie Miłosierdzia dotarło tam za sprawą księdza Józefa Jarzębowskiego już w 1943 r.

W czasie drugiej wizyty Ojca Świętego Jana Pawła II w tym kraju wierni podarowali mu figurę Jezusa Miłosiernego odlaną w brązie. Papież przekazał ją z kolei biskupowi Jose Marii Gonzalezowi, który postanowił, że nowa katedra w Nezahualcoyotl zostanie wybudowana pod wezwaniem Miłosierdzia Bożego.

Kult Matki Bożej z Guadalupe w Polsce

Parafia Matki Bożej Królowej Meksyku, ul. 3 Maja 40/42, 05-081 Laski (pod Warszawą),

Parafia Najświętszej Maryi Panny z Guadalupe, ul. Wrocławska 8, 15-644 Białystok,

Ośrodek Duszpasterski NMP z Guadalupe i św. Jana Diego, ul. Parkowa 30, Żychlin, 62-571 Stare Miasto.

<http://www.voxdomini.com.pl/roz/guadalupe.html>

CHRONOLOGIA WYDARZEŃ ZWIĄZANYCH Z CUDOWNYM WIZERUNKIEM

- 1531 rok objawień Matki Bożej
- 1533 powstaje pierwsze sanktuarium
- 1541 franciszkanin - jeden z pierwszych historyków pozostawia świadectwo, w którym utrzymuje, że 9 milionów Azteków przyjęło wiarę
- 1548 umiera Juan Diego
- 1555 nowy biskup Meksyku Alonso Montufar formułuje oświadczenie, które pośrednio uznaje objawienia za prawdziwe.
- 1556 biskup podejmuje budowę nowego kościoła ukończoną w roku 1567, a w 3 lata później wysłał pierwszy obraz olejny wizerunku królowi Hiszpanii Filipowi II.
- 1571 Admirał Doria walczy pod Lepanto mając na pokładzie statku wizerunek Matki Bożej z Guadalupe. Jej przypisuje zwycięstwo na siłami cesarza Ottomana.
- 1573 «Proste opowiadanie» o wydarzeniach w Meksyku spisuje historyk Juan de Tovar
- 1647 wizerunek zostaje osłonięty szkłem
- 1648 Ks. Miguel Sanchez publikuje w Meksyku książkę o Matce Bożej z Guadalupe w jęz. hiszpańskim, zaś w rok później: Luis Lasso de la Vega – w lokalnym dialekcie.
- 1666 Kościół podejmuje (od 18.02 do 22.03) badania. Po nich tradycja oddawania czci Matce Bożej z Guadalupe zostaje zatwierdzona. 1695 położono pierwszy kamień węgielny pod budowę sanktuarium. Ukończono je w 1709 r.
- 1723 Arcybiskup Lanziiego y Eguilaz nakazuje nowe oficjalne badanie.
- 1737 Matka Boża z Gwadalupe zostaje wybrana na patronkę Meksyku.
- 1746 Wszystkie regiony Nowej Hiszpanii przyjmują ją za patronkę. W tym samym roku rycerz Boturini Benaducci ułatwia uroczyste i oficjalne ukoronowanie obrazu.
- 1754 Benedykt XIV zgadza się, by Matka B. z Guadalupe patronowała Nowej Hiszpanii; uznaje teksty Mszy św. i oficjum dla Jej święta: 12 grudnia.
- 1756 Malarz Miguel Cabrera publikuje studium wizerunku w książce Cudowna Amerykanka. 1757 Matka Boża z Guadalupe zostaje patronką mieszkańców Ciudad Ponce w Porto Rico
- 1767 zakonnicy z Towarzystwa Jezusowego zostają usunięci z terytoriów hiszpańskich i tak wizerunek trafia do różnych stron świata.
- 1895 Uroczyste ukoronowanie wizerunku koronami papieskimi przy udziale wielkiej części Episkopatu obu Ameryk.
- 1910 Pius X ogłasza Matkę Bożą z Guadalupe patronką Ameryki Łacińskiej.
- 1911 Budowa kościoła w miejscu domu Juana Bernardino.
- 1921 Ekspłoduje bomba umieszczona pod wizerunkiem, wywołując ogromne zniszczenia, lecz nie uszkadzając samego obrazu
- 1924 Odkrycie w Peru niezwykle cennego źródła dającego szczegóły o cudzie: ilustrowany kalendarz z wizerunkiem Matki Bożej w r. 1531.
- 1928 Ukoronowanie wizerunku w Santa Fe, w Argentynie.
- 1929 Pierwsze uwagi fotografa Alfonso Marcue opisujące szczegóły odbicia wyglądającego jak głowa mężczyzny w prawym oku Maryi
- 1935 Pius XI obejmuje patronatem Matki Bożej także Filipiny 1945-1946 Pius XII ogłasza Najświętszą Pannę z Guadalupe Królową Meksyku i Cesarzową Ameryk i stwierdza, że wizerunek został wykonany pędzlami nie z tego świata.
- 1951 Obraz bada Carlos Salinas. On też zauważa w prawym oku wizerunek głowy mężczyzny. 1956 Dr Torroela-Bueno, okulista, bada oczy wizerunku Maryi na tilmie
- 1958 Dr Rafael Torija-Lavoignet publikuje swe badania o zjawisku Purkyniego-Sansona jako uwidocznione na wizerunku z Gwadelupy
- 1961 Jan XXIII wzywa Maryję z Gwadelupy jako Matkę i Nauczycielkę ludów Ameryk

- 1962 Dr Charles Wahlig ogłasza odkrycie 2 wizerunków odbitych w oczach Maryi, których zdjęcie powiększył 25-krotnie. 1966 Paweł VI przesyła Bazylice złotą różę
- 1975 Usunięcie szkła dla umożliwienia przebadania wizerunku przez okulistę dr Enrique Grave.
- 1976 Poświęcenie nowej Bazyliki w odległości 4 mil od centrum Meksyku
- 1979 Dr Philip Callahan wykonuje zdjęcia włókien podczerwienią; w rezultacie stwierdza, że nie da się wyjaśnić powstania wizerunku jako dzieła rąk ludzkich.
- 1979 Jan Paweł II wzywa Maryję z Guadalupe jako Gwiazdę Ewangelizacji, klęka przed Jej wizerunkiem i prosi o matczyną pomoc w Ameryce.
- 1979 Dr Jose Aste-Tonsman ogłasza odkrycie odbicia co najmniej 4 postaci ludzkich w obydwu oczach wizerunku. Używa przy tym sprzętu najbardziej nowoczesnego.
- 1988 Liturgiczne obchody wspomnienia Matki Bożej z Gwadelupy 12 grudnia zostają podniesione do rangi święta w diecezjach USA.
- 1990 Jan Paweł II ogłasza Juana Diego błogosławionym; odwiedza Bazylikę w Meksyku
- 1992 Jan Paweł II poświęca w Bazylice św. Piotra kaplicę ku czci Matki Bożej z Guadalupe.

Plakietka na starej bazylice Matki Bożej Guadalupe w stolicy Meksyku upamiętniająca poświęcenie Polski Maryi Niepokalanej z Guadalupe 3 maja 1959 r. Strzałka wskazuje miejsce, gdzie znajduje się plakietka (na zdjęciu widoczna jako czarna kropka).

Nowa Bazylika oraz inż. Jerzy Skoryna ([jesko44@hotmail](mailto:jesko44@hotmail.com)), inicjator poświęcenia Polski Matki Bożej z Guadalupe, podczas spotkania z pielgrzymami katowickiego Klubu Inteligencji Katolickiej. Miasto Meksyk, luty 2005 r. Fot. Antoni Winiarski.

dr Antoni Winiarski

Prezes Klubu Inteligencji Katolickiej w Katowicach

Współprzewodniczący Rady Porozumienia Klubów Inteligencji Katolickiej w Polsce

Klub Inteligencji Katolickiej w Katowicach: <http://www.kik.katowice.opoka.org.pl/>